

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΓΟΥΣΤΑΥΟΥ ΒΕΚΕΡ

**ΚΑΠΟΙΑ ΜΑΤΙΑ...
ΜΑΤΙΑ ΠΛΑΝΑ ΚΑΙ ΞΩΤΙΚΑ...**

‘Από πάλιν καιρό ήθελα να γράψω κάτι μ’ αυτόν τόν τίτλο...

Νομίζω πως τὰ μάτια πού θ’ αναφέρω στην ιστορία αυτή, κάπου τὰ είδα, μὰ δέν μπορώ νὰ τὰ ζωγραφίσω, καλά. Τόσο ήσαν λεπτεπίλετα κ’ ολοκάθαρα, σάν τις στεφνές σταλαγματιές πού πέφτουν ἐπάνω στά φύλλα, ύστερ’ από μιά καλοκαιριάτικη βροχή...

—Τὸ ἐλάφι πληγώθηκε κ’ ἔφυγε... Ἔφραγε πληγωμένῳ καὶ δέν φαίνονταν περὶ τὰ ματωμένα χρώματα του μέσ’ στά χαμοζάδα του βοουνι. Τὰ πόδια του λυγούσανε καθὼς πηδούσε τὰ σκωίνα. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πού εἶμαι κνηγός, σαράντα χρόνια τώρα, ποτὲ μου δέν εἶδα καλύτερο κνηγι. Ἀλλά, γιὰ τὸ Θεό, κόρησε τον τὸ δρόμο, στείλτε ξεπίσω του τὰ σκωίνα, βαρέστε τις σάλπιγγες, κενήστε τ’ ἄλλα σας! Κυτάξτε...

Πάει πρὸς τὴν πηγή κ’ ἂν προσφάσει νὰ μὴ μέσ’ στά πλατάνια, θὰ τὸ χάσουμε...

Αὐτὴ τὴν προσταγή ἔδωσε στοὺς συντρόφους του ὁ Ἰνίγκο, ὁ ἀρχικνηγός τοῦ μαρκιῶν Ἀλιενάρο, κ’ ἀμέσως τὰ ρουμάνια τοῦ Μονκαγιὸ ἀντάλλισαν ἀπὸ τοὺς ἦχους τῶν σαλπίγγων. Τὰ γαυγίσματα τῶν λαγωνικῶν, ἢ φωνές τῶν δούλων ἀκούστηκαν πάλι μὲ μεγαλειότητα μακρὰ καὶ ἀνθρώποι, ἄλλα, σκυλιὰ ἔτρεξαν πρὸς τὸ μέρος πού τοὺς εἶδε ὁ ἀρχικνηγός, γιὰ νὰ ἐπιτάξουν τὴν ἐποχώρησιν τοῦ ζώου.

Στάθηκε ἀδύνατο διως νὰ τὸ κατορθώσουν. Ὅταν τὸ πὸ καλὸ λαγωνικὸ ἔφτασε λαγνασιμένῳ κ’ ἰδρωμένῳ στὸ δρόμο, τὸ ἐλάφι πηδῶσε ξάφνου καὶ χάθηκε μέσ’ στοὺς βᾶτους πού ἐφραζαν τὸ μονοπάτι τῆς πηγῆς.

—Σταθήτε! Σταθήτε! φώναξε τότε ὁ Ἰνίγκο. Εἶνε θέλημα Θεοῦ νὰ γλυτώσει...

Ὅλα ἀμέσως στάθηκαν καὶ τὰ σκυλιὰ, τὸ ἕνα ὅτεσ’ ἄπ’ τὸ ἄλλο, γύρισαν πίσω γαυγίζοντας.

Τὴ στιγμὴ αὐτῇ, ὁ Φερδινάνδος Ἀρχικνηγός, ὁ μόνος κληρονόμος τοῦ γέρου μαρκιῶν Ἀλιενάρο, ἔφτασε τρεμάτος κοντὰ στοὺς συναρμένους κνηγούς.

—Ἔ, τί κάνεις αὐτοῦ; φώναξε στὸν ἀρχικνηγό, ἐνῶ τὰ μάτια του πετούσαν φλόγες ὀργῆς. Δὲν βλέπετε, ἀνόητε, τὸ ζῶο πούχει πληγωθεῖ; Εἶνε τὸ πρῶ-

το πού χτυπῶ στὴ ζωὴ μου κ’ εἶσ’ τ’ ἀρίνεις νὰ φύγῃ, γιὰ νὰ πᾶς σὲ κανένα λαγκάδι νὰ γυρῆσῃ. Ἡ θάραξις πὼς σκοτώνω ἐλάφια γιὰ νὰ τὰ χαρίζω ἔπειτα στοὺς λίκους;

—Ἀρχοντά μου, φημίρισε δευλιὰ ὁ Ἰνίγκο, εἶνε ἀδύνατο νὰ προχωρήσουμε παραπέρα.

—Ἀδύνατο! Γιατί;

—Γιατὶ τὸ μονοπάτι αὐτὸ, ἀπάντησε ὁ ἀρχικνηγός, βγάζει στὴν πηγὴ μὲ τὰ πλατάνια, στὸ μέρος ἐκεῖνο πού κατοικοῦνε πνευματικὰ κακὰ. Κι’ ὅπως τοίμηση νὰ ταραξῆ τὴ γαλήνη τῆς μικρῆς λίμνης πού βρισκεται ἐκεῖ, πληρώνει τὴν τόλμη του ἀκριβὰ. Τὸ ἐλάφι δάχη πηδῆσει περὶ τὰ χαμζάσα κ’ ἔσειε δὲν θὰ μπορέσει νὰ τὰ περάσει. Ὅταν μᾶς φεῖγει ἕνα κνηγι κ’ αἶμα πρὸς τὴν μαγεμένη πηγὴ, τὸ λογαριάζουμε χαμένο...

—Χιμένο! Κάλιο νὰ χάσω τὸ βασίλειο τῶν προγόνων μου, κάλιο νὰ χάσω τὴ ζωὴ μου, παρὰ νὰ ἀφήσω νὰ μοῦ φύγῃ αὐτὸ τὸ ἐλάφι, τὸ πρῶτο πού χυτίρησα μὲ τὸ δῆλο μου στὴ σημερινὴ κνηγητικὴ ἐξοστρατεία μου. Κυτάξτε..., κητάξτε... Τὰ χρώματα του φαίνονται ἀκόμα. Τὰ πόδια του ἔπαφαν νὰ τὸ βοηθῶν. Ὁ δρόμος του κόβεται. Ἀφῆσε με νὰ τὸ κνηγησω. Ἀπόλυσε τὸ χαλνάρει τοῦ ἀλόγου μου, γιατί θὰ σὲ ξεπλώσω γάτω σκοτωμένῳ. Ἔ, Κοκκωνοτρίχη μου! Ἐμπρός, ἄλογο μου καλὸ, κ’ ἂν φτάσης τὸ ἐλάφι, ὑπόσχουμαι νὰ στολίσω τὸ μέτωπό σου μ’ ἕνα καλὸ διαμάντι...

Ὁ Κοκκωνοτρίχης κ’ ὁ καβαλλάρης του ἔφραγαν σάν ὄστρατα. Ὁ Ἰνίγκο τοὺς ἀκολούθησε μὲ τὸ βλέμμα του κ’ ἔταν ἔξαμνηστρηταν περὶ πίσω ἀπ’ τὰ χαμοζάδα, γύρισε καὶ κητάξτε τοὺς βοηθούς του, πού στεκόντουσαν βουβοὶ κ’ ἀκίνητοι καὶ τοὺς εἶπε:

—Σύντροφοι! Εἶδατε πὼς, γιὰ νὰ θέλω νὰ τὸν κρατήσω, λίγο ἔλειψε νὰ μὲ πατήσῃ μὲ τ’ ἄλογο του. Ἐγὼ ἔκαμα ὅτι μπορέσα γιὰ νὰ τὸν ἐπιτάξω. Τώρα ἄς τὸν βοηθήσῃ ὁ Θεός...

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα, πού κνηγῶντας τὸ πληγωμένῳ ἐλάφι, ἔφτασε στὴ μαγεμένη πηγὴ πού εἶνε μέσ’ στὸ δάσος τὸ πικρὸ, κατὸ ἀπ’ τὰ πλατάνια, ὁ Φερδινάνδος ἔχασε τὸ χρώμα τοῦ προσώπου του κ’ ἔγινε μελαγχολικός. Δὲν πῆγανε περὶ τὸ βοῦνὸ νὰ κνηγηθῇ καὶ δὲν ζήτησινε τὸν ἀντίλογο μὲ τὰ γαυγίσματα τῶν σκυλίων του καὶ τῆς φωνῆς τῶν δούλων του.

—Γιατὶ κάθε προῖ πᾶς μόνος σου καὶ συλλογισμένος στὸ δάσος, κηρὶέ μου, γιατί ἄδρασα ἐκεῖ ὡς τὸ δειλινὸ; τὸν ρωτοῦσε μὲ συμπόνια ὁ Ἰνίγκο. Τὸ βροδὸ πού γυρῶεις, μαινεῖς στὸν πύργο ἄχρὸς καὶ κορρασιμένος, ἐνῶ ἐγὼ μάταια πράχνω νάχρω μέσ’ στὸ δάσκα σου σκοτωμένα πουλιά. Πές μου, τ’ εἶν’ αὐτὸ πού σὲ κρατᾶει τόσες ὥρες μακριὰ ἀπ’ αἰπούς πού σ’ ἀγαποῦν;

Ἐπὶ τέλους, μὰ μέρα ὁ Φερδινάνδος ἔλτε στὸν ἀρχικνηγὸ του:

—Ἰνίγκο, εἶσ’ πού εἶσαι γέρος καὶ ξέρεῖς ὅλες τῆς σπηλιές τοῦ Μονκαγιὸ, πού πέρασες τὴν περσοδ-

τερη ζωή σου στις ράχες κινήγοντας, που δεν άφησες μονοτάτι για μονοτάτι απάντη, πές μου, απάντησες ποτέ μέσα στους βράχους και μέσα στα λαχράδια χαμιά γυναικά;

— Γυναίκα; ούτως ή άλλως ή ο άρχικινηγός, κινιτάζοντας προσεκτικά τον αφέντη του.

—Ναί. Μου συμβάνει κάτι παρξένο. Ίνιγχο, κάτι που νόμισα πως θα το φέλαγα για πάντα κρυφό. Δεν άντεχο όμως άλλο, το μυστικό μου ξεχειλίζει άτ' την καρδιά μου κ' η όψη μου το προδίνει. Θα σου το είπω λοιπόν και πιστένω πως θα με βοηθήσης να διαλύσω το μυστήριο που με βασανίζει. Το πλάσμα, για το οποίο θα σου μιλήσω, φαίνεται πως πλάστηκε μονάχα για μένα, αφού κανένας δεν την είδε ως τώρα, κανένας δεν την ξέρει, κανένας δεν είνε σε θέση να μιλήση γι' αυτήν...

Ο άρχικινηγός τράβηξε πω κοντά στο Φερδινάνδο το κάθισμά του, χωρίς να πάρη να κινιτάξη στα μάτια τον αφέντη του που ύστερ' από ζωόσση σιωπή εξακολούθησε:

— Έσύ δεν είδες ποτέ τη μαγευμένη πηγή και την ομοιά λίμνη του δάσους και δεν ξέρεις την φουρκιά τη μαγική της. Φαντάσον μιά πηγή, που το νερό της πέφτει σιγά—σιγά από το βράχο, πέφτει και γλιστράει επάνω στα πρόπανα φύλλα. Η σταλαγματιάς δταν πέφτουν, λίκνουν σαν κόμμα χρυσαφένιο, ήσουν σαν άλλωσες νέτες μουσικής κ' όταν αγγίζουν στην προσοάνδα τρέμουν σαν τις μέλισσες πριν καθήσουν επάνω στο λουλούδι. Έλετα τρέχουν και σχηματίζουν ένα ομίχλη, ηηθούν και φεύγουν, σαν να γελούν και σαν ν' αναστενάζουν, για να πέσουν μαζύ στη λίμνη, άτ' άπου άνοιγονται να βγαίνουν αναστεναγμοί, τραγούδια και φωνές...

Σόλασε λίγο κ' έλετα συνεχίσε με το ίδιο ύφος:

— Την ημέρα πουάφτασα στη μαγευμένη πηγή, κινήγοντας το λαβομένο ελάφι, κάθισα κοντά στο βράχο κ' άφησα τα πόδια μου να τ' άροσίζω το νερό, πριν πάει να πέση μέσ' στη λίμνη. Έκει βασιλεύει μιά μοναξιά που με τοίς χίλιους άγνωστους δορυβούς της μεδιά το νεύ με μιάν άνεγκραστη μελαγχολία. Μέσ' από τ' άσπαιμένα φύλλα των πλατάνων και τις σπηλιές των βράχων και τα νερά της λίμνης, προβάλλουν άερωνα πνεύματα που δεν κάνουν κανένα κακό στους άνθρώπους. Το γλωσσοβαρμια λοιπόν που πάφνω το τόσο μου και πάω στο βουνό, ποτέ δεν εσκέφτηκα να κρυφτώ στους βάτους για να περμείνω κανένα κινιτή. Πάω και κάθισα στην όχθη της μικρής λίμνης και ψάχω μέσα στα νερά της. Τι; Κι' έγω δεν ξέρω. Την ημέρα που ο Κοζανιτοζής μου πέσσε από χει, μου φάνηκε πως είδα στο βυθό της να λάμπη ένα πράγμα παρξένο, κάτι σαν μάτια γυναικάς...

Κι' ο νέος εξακολούθησε με μεγαλύτερη όδρη:

— Ίσως νάταν χαμιά φευγαλέα άχτίδα που έπαξε για στενή φορά με το κίμα. Ίσως να ήταν κανένα λουλούδι που γεννήθηκε μέσα στα φύλλα κ' έμοιαζε με μιαράδι. Δεν ξέρω... Έγω νόμισα πως είδα ένα βλέμμα που κροφώθηκε επάνω μου, ένα βλέμμα που μοιράφισε την καρδιά από έναν πόθο πρωτοδοξιάσματος. Κι' από τότε πηγαινω κάθε μέρα στο μέρος αυτό, για να δω τα παρξένα εκείνα μάτια. Τέλος πάντων, ένα βράδυ βότσα να κάθεται στη συνηθισμένη μου θέση, τυλιγμένη σ' ένα ομοιάτο πέπλο, μιά πεντάμορφη γυναίκα. Τα μαλλιά της έμοιαζαν με χρυσαφένια, τα βλέφαρά της έλαμπαν σαν άχτίδες του ήλιου και κάτω από τα όμοια αυτά βλέφαρά της άστραρταν τα μάτια της... τα μάτια πουάει δει μέσα στο νερό, τα μάτια της που έμειναν χαρσινιμένα βαθειά μέσ' στην ψυχή μου, τα μάτια της τ' άλλωσως, τα μάτια της...

— Τα πρόπανα! συμπλήρωσε με τρόπο ο Ίνιγχο, στροφουρνώντας ολόκληρους επάνω στο σκαμνί του.

Ο Φερδινάνδος τον κινιτάξε μ' έσπληξη. Είχε μαντέψει αυτό που θα τουέλεγε, και τον ρώτησε μ' άγωνία:

— Μά την ξέρεις;

— Ω, όχι! απάντησε ο άρχικινηγός. Ο Θεός να με φυλάη από τέτοιο συναπάντημα. Ο πατέρας μου όμως μούχε απαγορεύει να πηγαινω σ' εκείνα τα μέρη και μούέλεγε πως το πορνό πνεύμα της λίμνης είχε μάτια με πρόπανο χρώμα. Σ' έσορξίζω σ' ό,τι έχεις ιερότερο, κίριε μου, να μην ξαναπατήσης εκεί, γιατί, άργά ή γρήγορα, θα πληρώσης με τη ζωή σου την άμαρτία ποίκανες να μολύνης της λίμνης τα νερά...

— Σ' ό,τι έχω ιερότερο!... ψιθύρισε ο νέος με χαμόγελο θλιβερό.

—Ναί, σ' έσορξίζω στην άγάτη των γονιών σου, αυτά

δάφνια της άραβωνιασπικιάς σου και τα δικά μου...

— Ξέρεις όμως τι έχω ιερότερο στον κόσμο; Ξέρεις για ποδό λόγο έσχω την άγάτη της μένας μου και του πατέρα μου και άποστρέφωμια τα χάρια των γυναικών όλου του κόσμου. Γιατί μ' έχουν σπλαβωσει τα μάτια εκείνα, το βλέμμα τους το θείο, το ύπεροχο... Πώς θα μπορέσω λοιπόν να τ' άπαρηθώ;....

— Ποιά είσαι; Ποιά είνε η πατρίδα σου; Σε ποδό παλάτι κατοικείς; Κάθε μέρα που έρχομαι να σε γυρένω, δεν βλέπω ούτε τ' άλλογο που σε φέρνει σ' αυτά τα μέρη, ούτε τους δούλους που κουβαλούν τα στροφισάδια σου. Ρίξε επί τέλους από πάνω σου το μυστήριο που σε σκεπάζει. Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ όποια κ' άν είσαι, λιάνω η φτοχή!...

Ο ήλιος είχε κρυφτεί στην κορφή του βουνού, το σούρουπο κατέβανε στις ράχες βιωσικά και το σκοτάδι είχε άρχισει να τυλίγη τους βράχους της μαγευμένης πηγής.

Σ' έναν άτ' αυτούς τοίς βράχους, μπερό κ' όλοφθο, σαν έτοιμο να πέση μέσ' στη λίμνη, στεκόταν ο Φερδινάνδος κ' η λεπτοκομμένη του μορφή καθρεφλιζόταν μέσ' στ' άκαίματα νερά. Ήταν γονατιστός μπρός στην άγαπημένη του και την παρακαλούσε να του φανερώση το μυστικό της.

— Όταν έπαρε, έδειχνε σάλεψε τα χείλη της να τού τη κροπιά, μα δεν άκούσθηκε παρά ένας έλαφρός και θρηνητικός άνοστεναγμός, σαν το νερό που το χροιδείη τ' άγεράμια και πάει να ξεψυχήση μέσ' στα σκούνα.

— Μίλησε μου, θέλω να μάθω... Μ' αγαπάς; Μπισεις να μ' αγαπήσης; Είσαι γυναίκα ή δαίμονας; ζήτησε ο Φερδινάνδος.

— Κι' αν είμαι δαίμονας; ψιθύρισε η παρξένη έδειχνη γυναικά.

Το παλληγάρι στάθηκε άφρονα μιά στιγμή και κροός ιδρώτας έβρεξε το κρομί του. Τα μάτια του μεγάλωσαν μονομιάς και κροφώθηκαν με πέικμα μέσ' στα μάτια της πεντάμορφης. Και μαγευμένος άτ' τη λάμψη των ματιών της, φώναξε μέσ' στην ερωτική του θέμμη:

— Και δαίμονας άν ήσουν, πάλι θα σ' αγαπούσα, θα σ' αγαπούσα όσο σ' αγαπώ αυτή την ώρα... Η ψοίρα μου είνε να σ' αγαπώ, να σ' αγαπώ και πέρα από τούτη τη ζωή...

— Φερδινάνδε, τού έλετε τότε έδειχνη με φωνή άμορική σαν μελωδία, σ' αγαπώ περισσότερο άτ' όσο μ' αγαπάς έσύ. Άραφώ λοιπόν θέλεις να μάθης το μυστικό μου, άκούσε το. Είμαι πνεύμα κ' άν κατεβαίνω κ' έρχομαι εδω, το κάνω μόνο και μόνο για σένα. Εγώ δεν είμαι γυναίκα όμοια με τις άλλες γυναίκες της γής, είμαι γυναίκα χαμιομένη για σένα και για την άγάτη σου. Ζω μέσα στο βυθό αυτής της λίμνης, κονδενιτάζω με τη μουσική της και παχνιζώ με τα κίματά της. Είνε ψψύματα πως έγω πιμορώ αυτούς που τολμούν να ρθουν εδω...

— Ένώ αυτή μιλούσε, ο νέος κινιτούσε άρηρημένως τη μεγάλη της όμορφιά και προχωρούσε σιγά—σιγά κροός την άωρη του γρεσού, νοιώθοντας να τον τραβά προς τα χει κάποια άγνωστη δύναμη.

Η γυναίκα με τα πρόπανα μάτια εξακολούθησε:

— Κίταξε γύρω άτ' αυτή τη διάφανη λίμνη, κινιτάξε τα πρόπανα και πλατειά φύλλα που σκελνουν ανάλαφρα στ' άγέρι. Αυτά θα μιάς πλέθουν ένα κροβράτι από σμαρράδινα και σου θα γυροθή την εντιγία, που έχεις όνειρευτεί μέσα στις όρες της πω τρέλλης παρφοράς σου. Τα νερά μιάς προσκαλούν... Ο άρας ψέλινα σου πλατάνια ήνουνες έρωσικούς. Έλα... μη διατάξεις, καλέ μου, έλα...

Η νύχτα είχε άπλωθει τώρα παντού, το φεγγάρι καθρεφλιζόταν ολόστρογγύλο μέσα στην λίμνη και τα πρόπανα μάτια της νεράδας έλαμπαν προκίματά.

— Έλα!...

— Έτσι το ψιθύριξε η μαγευτική γυναίκα άτ' την άωρη του γρεσου, άπου στεκόταν ολόφθο.

Και μαζύ με τα λόγια της αυτή, τού έστειλε κ' ένα φιλί.

Ο Φερδινάνδος έκαψε ένα βήμα κ' έπειτα άλλο.

Κι' αισθάνθηκε στο λαμό του τα χέρια της τα κάταστρο και λυγερά και πάνω στα φρολισμένα του χείλη τα χείλη της...

Κλονίστηκε τότε, έλας την ίσοροφία του κ' έπεσε μέσα στη λίμνη μ' έναν κροπό πένθιμο μ' ύποκροφο.

Τα νερά άναστήθηκαν, έδβηλναν χίλιες φουσαλιδες και κλειστροφην επάνω στο κρομί του, ένω ό κ'όλοιοι τοίς πλατάνων, πλατάνων όσπου σβύτρωναν στην έρωσική όδρη...

GUSTAVE BECQUER

Η νεράδα της λίμνης...

κοράλλια κ' έγω θα σου γυροθή την εντιγία, που έχεις όνειρευτεί μέσα στις όρες της πω τρέλλης παρφοράς σου. Τα νερά μιάς προσκαλούν... Ο άρας ψέλινα σου πλατάνια ήνουνες έρωσικούς. Έλα... μη διατάξεις, καλέ μου, έλα...

Η νύχτα είχε άπλωθει τώρα παντού, το φεγγάρι καθρεφλιζόταν ολόστρογγύλο μέσα στην λίμνη και τα πρόπανα μάτια της νεράδας έλαμπαν προκίματά.

— Έλα!...

— Έτσι το ψιθύριξε η μαγευτική γυναίκα άτ' την άωρη του γρεσου, άπου στεκόταν ολόφθο.

Και μαζύ με τα λόγια της αυτή, τού έστειλε κ' ένα φιλί.

Ο Φερδινάνδος έκαψε ένα βήμα κ' έπειτα άλλο.

Κι' αισθάνθηκε στο λαμό του τα χέρια της τα κάταστρο και λυγερά και πάνω στα φρολισμένα του χείλη τα χείλη της...

Κλονίστηκε τότε, έλας την ίσοροφία του κ' έπεσε μέσα στη λίμνη μ' έναν κροπό πένθιμο μ' ύποκροφο.

Τα νερά άναστήθηκαν, έδβηλναν χίλιες φουσαλιδες και κλειστροφην επάνω στο κρομί του, ένω ό κ'όλοιοι τοίς πλατάνων, πλατάνων όσπου σβύτρωναν στην έρωσική όδρη...

